

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

COMPTE RENDU INTÉGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN

COMMISSION DES RELATIONS EXTÉRIEURES

COMMISSIE VOOR DE BUITENLANDSE
BETREKKINGEN

mardi

13-07-2004

Matin

dinsdag

13-07-2004

Voormiddag

<i>cdH</i>	<i>centre démocrate Humaniste</i>
<i>CD&V</i>	<i>Christen-Democratisch en Vlaams</i>
<i>ECOLO</i>	<i>Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales</i>
<i>FN</i>	<i>Front National</i>
<i>MR</i>	<i>Mouvement réformateur</i>
<i>N-VA</i>	<i>Nieuw-Vlaamse Alliantie</i>
<i>PS</i>	<i>Parti socialiste</i>
<i>sp.a-spirit</i>	<i>Socialistische Partij Anders – Sociaal progressief internationaal, regionalistisch integraal democratisch toekomstgericht</i>
<i>VLAAMS BLOK</i>	<i>Vlaams Blok</i>
<i>VLD</i>	<i>Vlaamse Liberalen en Democraten</i>

<i>Abréviations dans la numérotation des publications :</i>		<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties :</i>	
<i>DOC 51 0000/000</i>	<i>Document parlementaire de la 51e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif</i>	<i>DOC 51 0000/000</i>	<i>Parlementair document van de 51e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer</i>
<i>QRVA</i>	<i>Questions et Réponses écrites</i>	<i>QRVA</i>	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>
<i>CRIV</i>	<i>version provisoire du Compte Rendu Intégral (couverture verte)</i>	<i>CRIV</i>	<i>voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)</i>
<i>CRABV</i>	<i>Compte Rendu Analytique (couverture bleue)</i>	<i>CRABV</i>	<i>Beknopt Verslag (blauwe kaft)</i>
<i>CRIV</i>	<i>Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)</i>	<i>CRIV</i>	<i>Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)</i>
	<i>(PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)</i>		<i>(PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)</i>
<i>PLEN</i>	<i>séance plénière</i>	<i>PLEN</i>	<i>plenum</i>
<i>COM</i>	<i>réunion de commission</i>	<i>COM</i>	<i>commissievergadering</i>

<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>	<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>
<i>Commandes :</i>	<i>Bestellingen :</i>
<i>Place de la Nation 2</i>	<i>Natieplein 2</i>
<i>1008 Bruxelles</i>	<i>1008 Brussel</i>
<i>Tél. : 02/ 549 81 60</i>	<i>Tel. : 02/ 549 81 60</i>
<i>Fax : 02/549 82 74</i>	<i>Fax : 02/549 82 74</i>
<i>www.laChambre.be</i>	<i>www.deKamer.be</i>
<i>e-mail : publications@laChambre.be</i>	<i>e-mail : publicaties@deKamer.be</i>

SOMMAIRE

Question de Mme Hilde Vautmans au ministre de 1
la Coopération au développement sur "l'aide à la
région du Darfour" (n° 3441)

Orateurs: **Hilde Vautmans, Marc Verwilghen,**
ministre de la Coopération au développement

Question de Mme Hilde Vautmans au ministre de 4
la Coopération au développement sur "la lutte
contre l'exploitation d'enfants-soldats" (n° 3237)

Orateurs: **Hilde Vautmans, Marc Verwilghen,**
ministre de la Coopération au développement

INHOUD

Vraag van mevrouw Hilde Vautmans aan de 1
minister van Ontwikkelingssamenwerking over "de
hulp aan de Darfour-regio" (nr. 3441)

Sprekers: **Hilde Vautmans, Marc**
Verwilghen, minister van
Ontwikkelingssamenwerking

Vraag van mevrouw Hilde Vautmans aan de 4
minister van Ontwikkelingssamenwerking over "de
bestrijding van het gebruik van kindsoldaten"
(nr. 3237)

Sprekers: **Hilde Vautmans, Marc**
Verwilghen, minister van
Ontwikkelingssamenwerking

COMMISSION DES RELATIONS
EXTÉRIEURES

du

MARDI 13 JUILLET 2004

Matin

COMMISSIE VOOR DE
BUITENLANDSE BETREKKINGEN

van

DINSDAG 13 JULI 2004

Voormiddag

De vergadering wordt geopend om 10.07 uur door mevrouw Annemie Neyts-Uyttebroeck, voorzitter.
La séance est ouverte à 10.07 heures par Mme Annemie Neyts-Uyttebroeck, présidente.

01 Vraag van mevrouw Hilde Vautmans aan de minister van Ontwikkelingssamenwerking over "de hulp aan de Darfour-regio" (nr. 3441)

01 Question de Mme Hilde Vautmans au ministre de la Coopération au développement sur "l'aide à la région du Darfour" (n° 3441)

01.01 **Hilde Vautmans** (VLD): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, ik denk dat wij allemaal geschokt zijn wanneer wij de beelden zien die ons toekomen uit Soedan. De situatie in die regio wordt met de dag meer precair. Zoals wij weten, leidde wapengeweld tussen twee rebellengroeperingen en de Soedanese strijdkrachten vanaf begin vorig jaar reeds tot een spiraal van geweld. Intussen wordt melding gemaakt van massale schendingen van de mensenrechten, voornamelijk door de zogenaamde Janjaweed-milities. Meer dan een miljoen mensen zouden in de regio op de vlucht zijn en worden met de hongerdood bedreigd, onder meer omdat de initiatieven rond hulpverlening met ernstige logistieke problemen te kampen hebben.

Daarover heb ik ook een vraag gesteld aan onze minister van Landsverdediging, omdat ik denk dat onze krijgsmacht met onze C-130's daar toch wel een belangrijke rol kan vervullen.

Ik denk dat iedereen in België zich ondertussen bewust geworden is van de ernst van de situatie. Ook de wereldgemeenschap is zich bewust aan het worden van de omvang van het drama. Ik was dan ook blij te vernemen dat u ons land mee hebt ingeschreven in de internationale hulpverlening.

Bij het zien van die beelden, vond ik dat wij daarbij in het Parlement toch even moesten stilstaan. Wij moeten toch eens nagaan wat ons land doet en wat de internationale gemeenschap doet. Ik kan er niets aan doen, maar mijn maag krimpt als ik die beelden zie.

Ik heb dan ook een aantal heel concrete vragen voor u.

Tijdens de donorconferentie van 3 juni 2004 in Genève zou België de verbintenis zijn aangegaan om een bijdrage van 2,1 miljoen euro aan het gebied te leveren. Hoeveel van dat bedrag zal door het budget Ontwikkelingssamenwerking worden besteed? Waartoe zullen de middelen worden aangewend?

01.01 **Hilde Vautmans** (VLD): Depuis le début de l'année dernière, les hostilités entre deux mouvements rebelles et l'armée ont conduit à une spirale de violence au Soudan. Les droits de l'homme sont bafoués et plus d'un million de personnes ont pris la fuite et sont menacées de famine. Nos forces armées pourraient apporter une contribution en faveur de ce peuple éprouvé par la mise à disposition d'avions C-130.

La communauté internationale prend conscience de ce drame et je me félicite que la Belgique participe également à l'aide internationale.

La Belgique dégagerait un montant de 2,1 millions d'euros. Quelle partie de ce montant provient de la Coopération au développement? Quelle sera l'affectation de ces moyens?

Les départements de la Défense et de la Coopération au développement doivent renforcer leur collaboration afin d'acheminer les secours sur place. Qu'en est-il de la collaboration avec le département de la Défense? Le département de la Coopération au développement apporte-t-il un

Belangrijker nog dan het voorzien in hulpgoederen is het ter plaatse brengen bij de noodlijdende bevolking. Voor mij ligt het kernpunt bij – en u weet allemaal dat ik daarop blij hameren – een meer doorgedreven samenwerking tussen Defensie en Ontwikkelingssamenwerking. Het lijkt op zich contradictorisch, maar die twee departementen zouden samen heel veel kunnen doen. Ik ben ooit meegereisd naar Benin met de minister van Landsverdediging, toen wij daar een nieuwe techniek van voedseldropping hebben uitgetest, de zogenaamde snowdrop. Die voedseldropping gebeurt met een open luik, waarbij men echt de voedselpakketten ziet vallen. De techniek kan misschien wel worden aangewend.

Werkt u op logistiek vlak samen met Defensie? Zo ja, wordt voor mogelijke operaties gedacht aan financiële ondersteuning vanuit het budget Ontwikkelingssamenwerking? Van welke orde is de ondersteuning? Daarmee wil ik niet zeggen dat Defensie niets van de kosten zou moeten dragen. Toch moeten we volgens mij op dat vlak gaan naar een evenwichtige verdeling in de budgetten.

Binnen welke termijn zullen de Belgische of de door België gesteunde initiatieven inzake hulpverlening aan de regio plaatsvinden? Wat is de stand van zaken?

01.02 Minister **Marc Verwilghen**: Collega Vautmans, u bent niet de enige die met het gevoel worstelt van een krimpende maag bij het zien van de beelden uit de regio Darfour in Soedan. Wij hebben toch kunnen vaststellen in de loop van de voorbije weken dat zowel VN-secretaris-generaal Kofi Annan als de speciale OCHA-vertegenwoordiger, de heer Egeland, de internationale gemeenschap hebben opgeroepen om de nodige dringende humanitaire hulp aan Darfour te leveren. Wij kennen trouwens het probleem. Het is vooral een probleem van toegankelijkheid, die in grote mate wordt belemmerd door de Soedanese overheden, alsook door de Janjaweed-milities. Op internationaal niveau werkt men op zeer doorgedreven wijze om de toegang te kunnen verzekeren.

U vraagt naar de stand van zaken. De stand van zaken begint eigenlijk al met de samenkomst, eind mei, van de ministers van Ontwikkelingssamenwerking van de Europese Unie in Dublin. Zij hebben toen dat punt op hun agenda gezet en zij hebben de hoge nood aan een interventie onderstreept. Het regenseizoen was in aantocht en iedereen weet dat dat een bijkomende handicap is om goederen te kunnen verdelen, los nog van de menselijke barrières die al opgeworpen waren.

Op dat ogenblik is eigenlijk de voorbereiding gemaakt voor de internationale conferentie in Genève. Die is doorgegaan op 3 juni. Op dat ogenblik heeft België er zich toe verbonden een bedrag van 2,1 miljoen euro aan Soedan te bezorgen. 1,1 miljoen euro komt van de budgetlijn voedselhulp van Ontwikkelingssamenwerking en 1 miljoen euro wordt aangewend voor het World Food Program of WFP voor kleine lokale aankopen van sorgun. Dat is een soort graan uit de streek van Darfour. 75.000 dollar is bestemd voor de Food and Agriculture Organisation of FAO voor de coördinatie van de hulp aan de ontheemde families in verband met de voorbereiding van de volgende landbouwogsten, want daar moet men toch ook zijn voorzorgen voor nemen.

soutien financier aux opérations?
Les charges doivent être équitablement réparties.

Quand seront mises en oeuvre les initiatives soutenues par la Belgique?

01.02 **Marc Verwilghen**, ministre: Les Nations unies en ont appelé à la communauté internationale pour qu'elle envoie une aide humanitaire d'urgence dans la région du Darfour. Les autorités soudanaises et les milices Janjaweed font obstacle à l'arrivée de l'aide. Les plus hautes sphères de la communauté internationale se penchent actuellement sur ce problème.

Fin mai, les ministres de la Coopération au développement de l'UE se sont réunis à Dublin. Le point était à l'ordre du jour de ce Conseil qui a préparé la conférence de Genève du 3 juin. La Belgique a marqué son accord sur l'octroi d'une aide de 2,1 millions d'euros, dont 1,1 million provient de la ligne budgétaire 'aide alimentaire' de la Coopération au développement. Un million est octroyé au Programme Alimentaire Mondial (le PAM) pour l'achat de sorgho sur place, l'Organisation pour l'Alimentation et l'Agriculture (l'OAA) reçoit 75.000 dollars en vue de la préparation des prochaines récoltes. Le montant restant de 1 million d'euros

De overige Belgische bijdrage, die van 1 miljoen euro, wordt gefinancierd via de budgetlijn noodhulp waarvoor de minister van Buitenlandse Zaken bevoegd is. Ze is bestemd voor Artsen Zonder Grenzen in het kader van de humanitaire operaties ten voordele van de vluchtelingen en de ontheemden in Darfour, maar ook in Tsjaad. U weet dat men daar in het grensgebied zit.

Er werd een bijkomende stap gezet. Op dinsdag 6 juli 2004 heeft België en meer bepaald de permanente vertegenwoordiging in Genève, een formele aanvraag bekomen van de Verenigde Naties van het bureau voor de humanitaire zaken, OCHA, voor de inzet van een C-130 vliegtuig van het Belgisch ministerie van Landsverdediging met het oog op het transport van humanitaire hulpverleners en cargo van en naar diverse luchthavens in Darfour. Meer specifiek bestaat er een urgente nood voor het vervoer van non-food items, enerzijds - tenten, dekens en kookgerei - en voor nutrition items, anderzijds. Daarvoor is dus het InKind donated vliegtuig gevraagd. Gelet op de hoogdringendheid van dit verzoek heeft de Ministerraad op 9 juli 2004 beslist om een gunstig gevolg te geven aan dat verzoek van de Verenigde Naties en OCHA en de C-130 ter beschikking te stellen.

In de vraag werd ook verwezen naar Benin. Ik had de mogelijkheid om de minister van Landsverdediging te vervangen in Benin en ik heb mij er toen rekenschap van gegeven dat het effectief perfect mogelijk is om samenwerkingsvormen tussen Landsverdediging en Ontwikkelingssamenwerking tot stand te brengen ook al komt dat op het eerste gezicht wat contradictoair over. Dat is het echter in genen dele.

Er werd dus beslist om de operatie met de C-130 op te starten. Daarvoor zal 500.000 euro worden uitgetrokken in de budgetlijn noodhulp en rehabilitatiehulp. Deze lijn werd sinds de begroting van 2003 ondergebracht bij de minister van Buitenlandse Zaken, zoals u weet. Ik heb mij ertoe verbonden om de resterende 200.000 euro ten laste te nemen van het budget Ontwikkelingssamenwerking, meer bepaald in de budgetlijn met betrekking tot de uitgaven voor voedselhulp.

Ik wil u ook bevestigen dat er een bijkomende inspanning zal worden geleverd omdat in augustus een Donorconferentie zal plaatsvinden in Oslo. Een Consolidated Appeal Process of CAP-document zal ons toelaten te beantwoorden aan de meest dringende behoeften zoals steun aan ongeveer 5 miljoen ontheemden. Dat is een zeer hoog aantal.

Door Ontwikkelingssamenwerking gesteunde initiatieven van hulpverlening via de WFP en de FAO zijn reeds in uitvoering ter plaatse.

Voor de actie in samenwerking met de OCHA en de Belgische Defensie zal eerstdaags het laatste signaal worden gegeven voor het vertrek. Alles is in voorbereiding. De minister van Landsverdediging zal u ongetwijfeld bijkomende inlichtingen kunnen verschaffen. Ik zal zelf ook naar Darfour gaan met een beperkte delegatie van Unicef in de periode van 1 tot 4 augustus.

provient de la ligne budgétaire 'aide d'urgence' des Affaires étrangères. Il est destiné à des actions de Médecins Sans Frontières dans la région du Darfour et au Tchad.

Le 6 juillet, les Nations unies ont demandé officiellement à la Belgique de mettre à disposition un C-130. Le 9 juillet, le Conseil des ministres a accédé à cette demande. Une collaboration entre la Coopération au développement et la Défense est parfaitement envisageable. Aux fins de la mise à disposition de ce C-130, 500.000 euros ont été réservés sur la ligne budgétaire aide d'urgence et de réhabilitation des Affaires étrangères. Les 200.000 euros restants seront imputés à la ligne budgétaire aide alimentaire de la Coopération au Développement. Un effort supplémentaire sera fourni en vue de la conférence des donateurs qui se tiendra à Oslo au mois d'août.

Les initiatives du PAM et de l'OAA sont déjà mises en œuvre à l'heure qu'il est. L'action menée en collaboration avec la Défense est sur le point de démarrer. Du 1er au 4 août, je me rendrai au Darfour avec une délégation réduite.

01.03 Hilde Vautmans (VLD): Mijnheer de minister, ik denk dat

01.03 Hilde Vautmans (VLD): Je

België zijn best doet om in te spelen op de situatie, samen met de internationale gemeenschap. Hoewel ik vind dat wij al behoorlijk wat doen, blijf ik er wel op hameren dat ik hoop dat voldoende inspanningen zullen worden gedaan als er nog vragen zijn. Ik vind dit een van de meest hallucinante zaken die op dit moment plaatsvinden. Dat blijkt althans uit de beelden die ons bereiken.

01.04 Minister **Marc Verwilghen**: Mochten alle landen dezelfde inspanningen doen als België of de Europese Unie, dan zouden de terechte opmerkingen van de heren Annan en Egeland tot het verleden behoren.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

02 **Vraag van mevrouw Hilde Vautmans aan de minister van Ontwikkelingssamenwerking over "de bestrijding van het gebruik van kindsoldaten" (nr. 3237)**

02 **Question de Mme Hilde Vautmans au ministre de la Coopération au développement sur "la lutte contre l'exploitation d'enfants-soldats" (n° 3237)**

02.01 **Hilde Vautmans** (VLD): Mijnheer de minister, artikel 38 van het VN-verdrag inzake de Rechten van het Kind verbiedt de indiensttreding van kinderen jonger dan vijftien jaar in gewapende troepen. Het aanvullend protocol dat België ineens ratificeerde, trekt de minimumleeftijd voor deelname aan conflicten en de gedwongen rekrutering op van vijftien naar achttien jaar.

België probeert volgens mij wel degelijk een voortrekkersrol te spelen in de verbanning van het inzetten van kinderen in gewapende conflicten. Toch blijkt dat nog steeds een belangrijk aandeel van onze partnerlanden inzake ontwikkelingssamenwerking bekend staan voor het inzetten van kinderen jonger dan achttien jaar in regeringstroepen of in gewapende verzetstroepen. Ik denk daarbij voornamelijk aan landen in Centraal-Afrika.

Mijnheer de minister, wij hebben hierover al ettelijke keren van gedachten gewisseld en u weet dat het mijn overtuiging is dat wij moeten proberen de inzet van kindsoldaten in de wereld te bannen. Wij moeten daarvoor alle nodige inspanningen leveren.

Ik heb dan ook de volgende vragen. Er werd een rapport gepubliceerd door de Belgische Coalitie tegen het inzetten van kindsoldaten, dat ik een heel nuttig en handig instrument vind en waarin een aantal zaken duidelijk worden. Mijnheer de minister, werden er in de samenwerkingsakkoorden met onze partnerlanden specifieke afspraken gemaakt over de bestrijding van het inzetten van kinderen in gewapende conflicten?

Zijn er specifieke hulpprogramma's op poten gezet om de reïntegratie van voormalige kindsoldaten in de civiele maatschappij te bevorderen?

Zult u met de bevoegde instanties van de betrokken partnerlanden afspraken maken omtrent de stelselmatige afschaffing van het inzetten van kinderen jonger dan achttien jaar in gewapende troepen?

Zult u de Belgische ontwikkelingshulp voor onze partnerlanden afhankelijk maken van de ratificatie en het respecteren van het

pense que la Belgique fait de son mieux, mais j'espère qu'il sera également accédé aux demandes futures.

02.01 **Hilde Vautmans** (VLD): L'article 38 de la Convention des Nations unies relative aux droits de l'enfant interdit l'enrôlement d'enfants de moins de quinze ans dans des troupes armées. Le protocole additionnel porte cet âge minimum à dix-huit ans. La Belgique tente de jouer un rôle précurseur dans l'interdiction des enfants soldats, mais les pays d'Afrique centrale, notamment, y ont encore souvent recours.

Des engagements ont-ils été pris dans le cadre des accords de coopération avec nos pays partenaires en vue de lutter contre le recours à des enfants dans des conflits armés? Des programmes d'aide spécifiques ont-ils été mis sur pied afin de promouvoir la réintégration d'anciens enfants soldats dans la société civile? Le ministre conclura-t-il des accords avec les instances compétentes en vue d'interdire systématiquement le recours aux enfants de moins de dix-huit ans? Subordonnera-t-il l'aide au développement accordée par la Belgique à ses pays partenaires à la ratification du protocole additionnel au traité des Nations unies?

aanvullend protocol dat de deelname van kinderen jonger dan achttien jaar aan conflicten verbiedt? Ik besef dat de laatste vraag een mes is dat aan twee kanten snijdt. Het zijn immers precies de landen waar kindsoldaten worden ingezet, die het meest nood hebben aan hulp. Ik weet zelfs niet of ik daarvoor echt wil pleiten, maar ik wil daarover graag uw visie kennen.

02.02 Minister **Marc Verwilghen**: Mevrouw de voorzitter, collega Vautmans, ik wil beginnen met het rapport waarnaar u hebt verwezen. Dat rapport is het gevolg van een vrij uitgebreide conferentie die in België is gehouden, en niet uitsluitend, maar mede inspirerend voor een document dat ik op 17 mei jongstleden heb gelanceerd. Het is een beleidsnota die specifiek handelt over het bestrijden van extreme vormen van uitbuiting van kinderen en jongeren, inbegrepen in oorlogssituaties. U vindt die beleidsnota terug op de website www.dgos.be, maar ik stel voor dat ik ze ook bezorg aan de commissie, zodat de leden ervan kennis kunnen nemen.

Wat betreft uw eerste vraag, in de nieuwe, algemene samenwerkingsakkoorden die wij sluiten met de partnerlanden zullen wij steeds de verwijzing – bijna verplichtend, maar er kan wel worden over gediscussieerd – overnemen naar de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens. U weet dat de kinderrechten daarvan integraal deel uitmaken.

Wat uw tweede vraag betreft, Ontwikkelingssamenwerking heeft in het verleden een aantal budgetlijnen geopend – dat gebeurde via conflictpreventie – ter financiering van projecten ter bestrijding van het probleem van de kindsoldaten. Zo zijn er een zestal bijdragen die door de Belgische Ontwikkelingssamenwerking werden in het leven geroepen.

Ten eerste, het Trust Fund for Children in Armed Conflict van de Verenigde Naties, dat als taak heeft normatief te werken en dat voornamelijk doet op internationaal en regionaal vlak. Dat is het geval in Soedan, Burundi en Kongo.

Ten tweede, het Unicef-project Support the Children in Armed Conflict, waarbij werd gestreefd naar de stopzetting van de ontvoering van kinderen in Noord-Oeganda en de preventie van hun rekrutering door het leger of de guerrilla-eenheden.

Ten derde, het Unicef-programma Program to address the situation of children affected by armed conflict in the Great Lakes region – het spreekt voor zich over welke streek het hier gaat – waarin voornamelijk lokale organisaties worden ondersteund die actief waren in de bescherming van kinderen tegen de verplichte rekrutering door de gewapende eenheden.

Ten vierde, the Concerned Parents Association, dat is een project dat als doelstelling heeft de sociale status, maar ook de werkomstandigheden, van de ontvoerde en terugkerende kinderen en hun families in Oeganda te verbeteren. Zij bevinden zich in een bijzondere moeilijke situatie. Zij zijn namelijk ook voor een stuk dader – men mag dat niet vergeten – en moeten opnieuw door de gemeenschap opgenomen kunnen worden.

Een ander project is het « programme de réinsertion socio-

02.02 **Marc Verwilghen**, ministre: Une note de politique relative à la lutte contre les formes extrêmes d'exploitation d'enfants et de jeunes a été publiée récemment et peut être consultée sur le site www.dgcd.be.

Les nouveaux accords de coopération à conclure avec les pays partenaires comporteront toujours une référence à la Déclaration universelle des droits de l'homme, dont les droits de l'enfant font partie intégrante.

Le département de la Coopération au développement participe financièrement aux six projets suivants, parmi d'autres, visant à lutter contre le phénomène des enfants-soldats: le 'Trust Fund for Children in Armed Conflict' des Nations unies, le projet 'Support the Children in Armed Conflict' d'Unicef, le 'Program to address the situation of children affected by armed conflict in the Great Lakes Region' d'Unicef, la 'Concerned Parents Association', le Programme de réinsertion socio-économique en faveur des enfants ex-soldats à Kinshasa, et finalement le programme 'Support to gradual peace building to the provision of integrated services' d'Unicef.

La ligne budgétaire destinée à la prévention des conflits a été transférée aux Affaires étrangères en 2003. Le ministre Louis Michel prépare pour l'heure une série de projets. De son côté, la Coopération au développement belge s'attèle à la mise en œuvre d'un "Multi-Country Demobilization and Reintegration Program" en Afrique centrale, notamment.

Dans la note de politique Droits de

économique en faveur des enfants ex-soldats à Kinshasa ». Het wordt geleid door het Belgische Rode Kruis. Er werd een multidisciplinaire groep van mensen samengesteld voor de opvang van voormalige kindsoldaten met het oog op hun terugkeer in de samenleving. Ik heb het project bezocht. Het is misschien een veeleer klein project, maar met verrassend goede resultaten.

Ten slotte is er het Unicef-programma "Support to gradual peacebuilding to the provision of integrated services". Het projectvoorstel situeert zich in het kader van de massale demobilisatie van kindsoldaten in Zuid-Soedan. Het was de bedoeling om niet alleen de gedemobiliseerde kindsoldaten te bereiken, maar ook inspanningen te leveren voor de lokale gemeenschappen die de ex-kindsoldaten opvangen.

U weet dat de budgetlijn voor conflictpreventie sedert 2003 naar Buitenlandse Zaken werd overgeheveld. Ik kan u wel zeggen dat mijn collega Louis Michel een aantal projecten in voorbereiding heeft. Momenteel is de Belgische Ontwikkelingssamenwerking ook bezig met de uitvoering van een Multi-Country Demobilization and Reintegration Program. In dat programma werken we vooral in de regio's met gewapende conflicten, vooral dan in Centraal-Afrika. Het programma zal worden uitgevoerd in Angola, Burundi, Oeganda, Rwanda, Centraal-Afrika, Congo en de Democratische Republiek Congo. Het gaat hier om een specifiek luik kindsoldaten.

Ten derde, de beleidsnota Kinderrechten geeft aan dat het verplicht is om in de bilaterale gesprekken met partnerlanden waar er problemen werdenesignaleerd of opduiken, op een systematische manier het thema van de kinderrechten en van de kindsoldaten op de agenda te zetten. Dat wil dus zeggen dat er ook heel specifiek wordt gewerkt om tot oplossingen te komen.

Ook zullen er met landen die het aanvullend protocol nog niet hebben geratificeerd – daarmee kom ik bij uw laatste vraag – gesprekken worden gevoerd om deze landen ervan te overtuigen dat het inzetten van kinderen en jongeren bij gewapende conflicten dramatische gevolgen heeft voor de toekomst van hun eigen samenleving en dat ze er dus alle belang bij hebben om terzake stappen te ondernemen en tot ratificatie over te gaan.

Wat dat betreft, denk ik dat onze rol daarin er een van verplichte sensibilisatie moet zijn, maar ook het aanreiken van het begin van hulp, zodat zij zien dat zij op dat vlak stappen moeten ondernemen.

02.03 Hilde Vautmans (VLD): Mijnheer de minister, bedankt voor uw antwoord.

Ik hoop dat wij uw beleidsnota snel krijgen. Na de vakantie kunnen wij daaraan dan misschien een diepgaandere discussie wijden. Ik blijf er namelijk bij dat ik het een van de grote uitdagingen vind op wereldniveau om het gebruik van kindsoldaten echt uit de wereld te helpen.

De rol van België is vooral een verplichte sensibilisatie. Ik denk dat dat een juiste houding is. Ik hoop dat u zo voort kunt werken en dat u bij uw bezoeken blijft aandringen op de bestrijding van het inzetten van kindsoldaten. Ik heb zelf ook zo'n project bezocht. Ik was heel erg

l'enfant, il est fait mention du fait que, dans les discussions bilatérales avec des partenaires confrontés à ce type de problèmes, la question des droits de l'enfant doit être systématiquement abordée. Quant aux pays qui n'ont pas encore ratifié le protocole complémentaire, des discussions seront menées avec eux à ce sujet.

J'estime que nous ne devons pas uniquement sensibiliser, mais également offrir une aide.

02.03 Hilde Vautmans (VLD): La Belgique doit en premier lieu accomplir un travail de sensibilisation. J'espère que le ministre pourra poursuivre son travail et je le soutiens pleinement. J'ai été fortement impressionnée par une visite rendue à un camp d'enfants-soldats.

gechoqueerd bij het zien van die kinderen, die vaak ook zeer gehavend waren. Ik zag hoe ze worstelen. Zij zijn namelijk weg uit hun maatschappij en leven ergens opgevangen in afwachting van een voorlopige terugkeer. Bij het zien van hun gezichten en de pijn die zij hebben, vraag ik mij soms wel af of die kinderen ooit nog een normaal leven kunnen leiden. Op die vraag zullen we natuurlijk nooit een antwoord krijgen.

Mijnheer de minister, blijf die inspanning gerust volhouden.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

De bespreking van de vragen en interpellaties eindigt om 10.27 uur.

La discussion des questions et interpellations se termine à 10.27 heures.